

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Choć zastępy Achajów stały pod Troją rok już dziesiąty, do miasta wdrzeć się nie mogły. Broniły go bowiem nie tylko góry wysokich murów, lecz także dzielność Trojan oraz ich sojuszników, nade wszystko zaś nieustraszone męstwo Hektora.

Ze swoim krajem ojczystym, odległym o wiele dni żeglugi przez burzliwe morza, Achajowie nie mieli prawie żadnej łączności. Toteż przez owe wojenne lata zdobywali żywność, bogactwa i kobiety, grabiąc osiedla i wyspy w okolicach Troi, u zachodnich wybrzeży Azji Mniejszej. Najbardziej srożył się w czasie wypraw młody Achilles, książę Myrmidonów. Dziewczyna, którą przywiózł sobie z jednego ze złupionych miast, piękna Bryzeida, przeżyła tam chwile straszne!

- Widziałam mego męża przebitego ostrym spizem przed murami miasta. A trzej moi bracia, najdrożsi, których ta sama, co i mnie, matka urodziła, wszyscy śmierć znaleźli.

Ale w namiocie Achillesa Bryzeida pogodziła się z losem, a nawet przywiązała się do człowieka, który był zabójcą tylu jej najbliższych. W jakiejś mierze sprawił to Patroklos. On to bowiem, najbliższy druh Achillesa, obudził w brance nadzieję, że jeszcze otworzy się przed nią lepsza przyszłość. Toteż po śmierci Patroklosa Bryzeida wołała nad jego zwłokami:

- Nie pozwolileś, żebym płakała, kiedy chyży Achilles zabił mego męża i zburzył miasto ojczyste. Mówiłeś, że uczynisz mnie żoną boskiego Achillesa. Że zabierzesz mnie na okrętach do Ftyi i tam wyprawisz mi ucztę weselną wśród Myrmidonów! (...)

Ofiarą jednej z łupieskich wypraw Achajów padło miasto Chryza. Znajdował się tam sławny i bardzo czczony przybytek boga Apollona. Ten uszanowano. Uszedł też z życiem kapłan Chryzes. Uprawdono wszelako do niewoli jego córkę, dziewczynę wielkiej urody. Toteż wybrał sobie Chryzeidę, jako udział w zdobyczu, nie kto inny, lecz król wszystkich Achajów, naczelny wódz obozujących pod Troją, sam Agamemnon. (...)

Ojciec Chryzeidy przybył do obozu pod Troją. Wiózł ogromny okup, a w rękę trzymał złote berło ozdobione wstęgami - znak, że jest sługą boga. Błagał wszystkich Achajów, ale najgoręcej Agamemnona i jego brata Menelaosa:

- Wam niechże pozwolą bogowie, co Olimp zamieszkują, zdobyć gród Priama i szczęśliwie powrócić do domów. Mnie zaś córkę oddajcie i przyjmijcie ten okup! Tak uszanujecie syna Zeusowego, Apollona, który z dała razi strzałami!

Aleksander Krawczuk, Wojna trojańska.
Wiedza Powszechna, Warszawa 1969, s.9-10.

1. Achajowie nie mogli zdobyć Troi, ponieważ:

- a) miasto było otoczone murami
- b) brakowało im odwagi
- c) obrońcy byli waleczni
- d) nie sprzyjali im bogowie

2. Bryzeida była świadkiem:

- a) zdobycia Troi
- b) śmierci męża
- c) okrucieństwa Achillesa
- d) ataku na Chryzę

3. Patroklos był:

- a) przyjacielem Achillesa
- b) pocieszycielem Bryzeidy
- c) zabójcą męża Bryzeidy
- d) achajskim wojownikiem

4. Przebywając w okolicach Troi Achajowie zajmowali się:

- a) handlem z Grecją
- b) zbrojnymi napadami
- c) uprowadzaniem ludzi
- d) zdobywaniem łupów

5. Agamemnon zainteresował się Chryzeidą ze względu na jej:

- a) pochodzenie
- b) pobożność
- c) urodę
- d) charakter

6. Chcąc odzyskać córkę, Chryzes próbował:

- a) wykraść ją
- b) oszukać Achajów
- c) przekupić najeźdźców
- d) odwołać się do uczuć wodza

LITERATURA

7. Starożytni Grecy oddawali hołd bogom władającym:

- a) ziemią
- b) światem zmarłych
- c) wodami
- d) przyrodą

8. Bogowie greccy mieli siedzibę:

- a) w Raju
- b) w Edenie
- c) na Olimpie
- d) na Atlantydzie

9. Bogowie podczas uczt rozkoszowali się:

- a) nektarem
- b) piękną muzyką
- c) kruchymi ciasteczkami
- d) ambrozją

10. Prawdłowo połączono imię boga z jego domeną w szeregu:

- a) Hestia - bogini ogniska domowego
- b) Ares - bóg wojny
- c) Posejdon - bóg mórz i oceanów
- d) Apollo - bóg pól i lasów

11. Starożytne mity są świadectwem dociekań ludzi nad:

- a) prawami przyrody
- b) zmianą pór roku
- c) powstaniem świata
- d) wyglądem ziemi i nieba

12. W książce „Spotkanie nad morzem” Danusia spędzała wakacje we Władysławowie, ponieważ:

- a) zawsze marzyła o takich wakacjach
- b) musiała nabrać sił po chorobie
- c) rodzice byli zajęci pracą
- d) chciała nauczyć się pływania

13. Danusia poznała Elżę, gdy:

- a) dziewczynce groziło niebezpieczeństwo
- b) spacerowała po plaży
- c) płynęła rybackim kutrem
- d) zabłądziła w lesie

14. Pan Kleks miał:

- a) srebrne binokle
- b) przyklejane piegi
- c) ogoloną głowę
- d) długie wąsy

15. Pan Kleks zajmował się:

- a) tworzeniem nowych baśni
- b) dalekimi wędrówkami
- c) kształceniem dzieci i młodzieży
- d) przyrządzaniem dziwnych potraw

16. Z bajki A. Mickiewicza pt. „Przyjaciele” wynika morał, że:

- a) nikomu nie można ufać
- b) nie warto zawierać przyjaźni
- c) przyjaźń sprawdza się w nieszczęściu
- d) prawdziwy przyjaciel zawsze poda rękę

17. Książka pt. „Król Maciuś Pierwszy” mówi o prawach dzieci do:

- a) nauki
- b) odpoczynku
- c) rządzenia krajem
- d) udziału w wojnach

18. Prawidłowo zestawiono tytuły utworów z nazwiskami twórców w szeregu:

- a) Ignacy Krasicki - „Przyjaciele”
- b) Jan Brzechwa - „Dwa wiatry”
- c) Czesław Miłosz - „Powrót taty”
- d) Józef Wybicki - „Mazurek Dąbrowskiego”

NAUKA O JĘZYKU

19. Przez przypadki odmienia się:

- a) rzeczownik
- b) czasownik
- c) przymiotnik
- d) przysłówki

20. Rodzaj niemęskoosobowy ma czasownik w zdaniu:

- a) Oni byli nad morzem.
- b) Czytaliśmy powieści.
- c) Zjadłeś dwa ciastka.
- d) Poszliście na skróty.

21. Zdanie *Kolorowe obrazki i różne wycinanki szybko znalazły się na biurku Kasi.* - zawiera:

- a) 2 przysłówki
- b) 2 przymiotniki
- c) 4 rzeczowniki
- d) 1 czasownik

22. W zdaniu *W ogrodzie najwcześniej kwitną białe konwalie.* - wyrazem podrzędnym jest:

- a) w ogrodzie
- b) najwcześniej
- c) kwitną
- d) białe

23. Prawidłowo nazwano przypadek rzeczownika w zdaniu:

- a) Czytam książkę. - biernik
- b) Powiedz to mamie. - dopełniacz
- c) Schował się w piwnicy. - miejscownik
- d) Nie bierz plecaka. - biernik

24. Prawidłowo określono osobę i liczbę czasownika w zdaniu:

- a) Liczę do trzech. - 3 osoba I. pojedynczej
- b) Zabrali wszystko. - 2 osoba I. mnogiej
- c) Byłeś tam. - 2 osoba I. pojedynczej
- d) Zaraz pójdziemy. - 1 osoba I. mnogiej

25. Zdaniem pojedynczym jest wypowiedzenie:

- a) Stać!
- b) Postój wzbroniony.
- c) Zatrzymaj się.
- d) Dzieci stanęły w oznaczonym miejscu.

26. Błąd ortograficzny jest zawarty w zdaniu:

- a) Przygląda się chmurą.
- b) Weź koszyk z trawom.
- c) Zaznaczył piątą strone.
- d) Mówił z powagą.

27. Błędnie jest napisany czasownik w zdaniu:

- a) Przyjęliśmy zaproszenie.
- b) Zdoł czapkę.
- c) Wzięli cukierki.
- d) Ukłękli na kolana.

28. Częstkę „nie” piszemy łącznie z:

- a) rzeczownikiem
- b) czasownikiem
- c) przymiotnikiem
- d) przysłówkiem

29. Prawidłowo podano liczbę samogłosek w wyrazie:

- a) kwiatek - 2 samogłoski
- b) Trąbalski - 3 samogłoski
- c) ciasteczko - 3 samogłoski
- d) podziękowanie - 7 samogłosek

30. Tylko głoski bezdźwięczne znajdują się w szeregu:

- a) b, m, s
- b) g, j, t
- c) t, p, c
- d) sz, k, f